

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 26g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 35
din Codul contravențional al Republicii Moldova
(*privarea de dreptul de a conduce vehicule (nr. 2)*)

CHIȘINĂU

10 martie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 2 martie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 10 martie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 35 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, ridicată de Serghei Popovici, parte în dosarul nr.4-1285/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 2 martie 2017 de către judecătorul Daria Sușchevici din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 20 septembrie 2016, agentul constatator din cadrul Direcției de Poliție mun. Chișinău a întocmit, în temeiul art. 243 din Codul contravențional, un proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Serghei Popovici pentru părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier.

4. La 5 octombrie 2016, în conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravențional, procesul-verbal a fost depus spre examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

5. În cadrul ședinței de judecată din 23 februarie 2017, Serghei Popovici a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 35 din Codul contravențional.

6. Prin încheierea din 1 martie 2017, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 27

Dreptul la libera circulație

„(1) Dreptul la libera circulație în țară este garantat.

(2) Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.”

8. Prevederile relevante ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (M. O., 2009, nr. 3-6, art. 15) sunt următoarele:

Articolul 35

Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

Privarea de dreptul de a deține anumite funcții

„(1) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate constă în interzicerea temporară persoanei fizice de a desfășura o anumită activitate, inclusiv prin privarea acesteia de dreptul special. Sancțiunea privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi aplicată în cazul în care activitatea a fost folosită la săvârșirea contravenției sau în cazul în care contravenția reprezintă o încălcare a regulilor de desfășurare a acestei activități.

(2) Privarea de dreptul de a conduce vehicule nu poate fi aplicată persoanei cu dizabilități care folosește vehiculul ca unic mijloc de deplasare, cu excepția cazurilor când l-a condus atribuindu-i cu bună știință un număr de înmatriculare fals ori l-a condus în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe, ori s-a eschivat de la examenul medical de constatare a acestei stări, ori a părăsit locul accidentului rutier la care a fost participant.

(3) Privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(4). Această sancțiune se aplică în cazurile în care, ținând cont de caracterul contravențiilor comise de persoana vinovată, legea declară ca fiind inadmisibilă desfășurarea unei anumite activități sau deținerea unei anumite funcții de către aceasta.

(4) Privarea de dreptul de a conduce vehicule se aplică de instanța de judecată pe un termen de la 6 luni la 3 ani, iar în cazurile prevăzute la art.36, pe un termen de la 6 luni la un an.”

Articolul 243

Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier

„Părăsirea de către vinovat a locului în care s-a produs accidentul rutier, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani sau cu arest contravențional pe un termen de la 10 la 15 zile.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că prin privarea de dreptul de a conduce vehicule se încalcă dreptul la libera circulație. În particular, autorul excepției susține că prin aplicarea acestei pedepse nu poate conduce un autovehicul și nici trece frontiera de stat.

10. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate contravin articolului 27 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de Serghei Popovici, parte în dosarul nr.4-1285/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că obiectul acesteia îl constituie, în esență, art. 35 alin. (4) din Codul contravențional, care prevede:

„(4) Privarea de dreptul de a conduce vehicule se aplică de instanța de judecată pe un termen de la 6 luni la 3 ani, iar în cazurile prevăzute la art.36, pe un termen de la 6 luni la un an.”

16. Curtea observă că autorul excepției pretinde că dispozițiile legale contestate contravin prevederilor constituționale cuprinse la art. 27, privind dreptul la libera circulație.

17. Curtea reține că s-a mai pronunțat, prin Decizia de inadmisibilitate nr. 57 din 6 septembrie 2016, asupra dispozițiilor criticate de autorul excepției, statuând că „privarea de dreptul de a conduce pe o perioadă determinată mijlocul de transport are drept scop principal siguranța circulației pe drumurile publice și ocrotirea vieții, sănătății și integrității corporale a tuturor participanților la traficul rutier sau aflați în zona drumului public.” Totodată, Curtea a reținut că „**legislatorul**, la reglementarea relațiilor de proprietate asupra vehiculului și a securității circulației rutiere, **este în drept să instituie anumite obligații față de proprietar, inclusiv responsabilitatea care poate să survină**”.

18. De asemenea, Curtea menționează că în Hotărârea nr. 7 din 5 aprilie 2011 a statuat că: „Dreptul persoanei la libera circulație, protejat de prevederile art. 27 din Constituția Republicii Moldova și de instrumentele internaționale, **nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrângere se exclude. Acest drept poate fi restrâns, exercitarea lui impunând respectarea condițiilor prevăzute de lege.**”

19. Totodată, Curtea relevă că în Hotărârea nr. 28 din 18 noiembrie 2014 a reținut că „**securitatea traficului rutier prezintă un interes public major**, prin urmare asigurarea securității este o obligație pozitivă a statului. Unitatea de transport, ca participant la trafic, reprezintă o sursă de pericol sporit, conducătorul auto având obligația de a respecta anumite reglementări impuse de autorități în evitarea riscurilor rezultate din utilizarea autovehiculelor.”

20. În acest sens, raportând norma contestată la garanțiile constituționale privitoare la dreptul la libera circulație, Curtea notează că, având în vedere rațiunea reglementării unei asemenea sancțiuni de către legiuitor, nu se poate pretinde că dreptul de a conduce vehicule nu poate fi supus unor limitări, cu atât mai mult cu cât acest drept a fost utilizat contrar dispozițiilor legale.

21. Astfel, Curtea reține că instituirea unei sancțiuni contravenționale care suspendă provizoriu dreptul de a conduce autovehicule nu este de natură să afecteze substanța dreptului la libera circulație, în particular dreptul de a ieși din țară, ci dimpotrivă, restrângerea dreptului menționat prezintă o necesitate aplicată în conformitate cu art. 54 din Constituție, în scopul menținerii ordinii publice, prevenirii infracțiunilor și protejării drepturilor, libertăților altor persoane. Or, prin sancțiunea contravențională în cauză, persoanei nu i se aplică interdicția de a părăsi țara, acesta având dreptul de a ieși și intra în Republica Moldova în baza pașaportului.

22. Prin urmare, Curtea apreciază că cele reținute în jurisprudența sa anterioară își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

23. Pentru aceste considerente, Curtea menționează că nu pot fi reținute alegațiile autorului excepției, precum că sancțiunea contravențională, privarea de dreptul de a conduce vehicule, încalcă dreptul la libera circulație, garantat de art. 27 din Constituție.

24. În lumina celor expuse, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 35 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, ridicată de Serghei Popovici, parte în dosarul nr.4-1285/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 10 martie 2017
DCC nr.23
Dosarul nr. 26g/2017*